

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുഭവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ ഷഷ്ഠാധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ഷഷ്ടസ്കന്ധേ ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

തതഃ പ്രാചേതസോഽസികന്യാമനുനീതഃ സ്വയംഭുവാ |
ഷഷ്ടിം സഞ്ജനയാമാസ ദുഹിതൃഃ പിതൃവത്സലാഃ || 1 ||

ദശ ധർമായ കായേന്ദോർദ്വിഷദ് ത്രിണവ ദത്തവാൻ |
ഭൂതാംഗിരഃകൃശാശ്വേഭ്യോ ഭ്യേ ഭ്യേ താർക്ഷ്യായ ചാപരാഃ || 2 ||

നാമധേയാന്യമുഷാം ത്വം സാപത്യാനാം ച മേ ശൃണു |
യാസാം പ്രസൂതിപ്രസവൈർലോകാ ആപൂരിതാസ്ത്രയഃ || 3 ||

ഭാനൂർലംബാ കകുബ്ജാമീർവിശ്വാ സാധ്യാ മരുത്യതീ |
വസുർമുഹൂർതാ സങ്കൽപാ ധർമപത്യഃ സുതാംശുണു || 4 ||

ഭാനോസ്തു ദേവഘൃഷഭ ഇന്ദ്രസേനസ്തതോ നൃപ |
വിദ്യാത ആസീൽലംബായാസ്തതശ്ച സ്തനയിത്വഃ || 5 ||

കകുഭഃ സങ്കടസ്തസ്യ കീകടസ്തനയോ യതഃ |
ഭുവോ ദുർഗാണി ജാമേയഃ സ്വർഗോ നന്ദിസ്തതോഽഭവത് || 6 ||

വിശ്വേദേവാസ്തു വിശ്വായാ അപ്രജാംസ്താൻ പ്രചക്ഷതേ |
സാധ്യാ ഗണസ്തു സാധ്യായാ അർഥസിദ്ധിസ്തു തത്സുതഃ || 7 ||

മരുത്യാംശ്ച ജയന്തശ്ച മരുത്യത്യാം ബഭൂവതുഃ |

ജയന്തോ വാസുദേവാംശ ഉപേന്ദ്ര ഇതി യം വിദുഃ || 8 ||

മൗഹൂർതികാ ദേവഗണാ മുഹൂർതായാശ്ച ജഇന്തിരേ |

യേ വൈ ഫലം പ്രയച്ഛന്തി ഭൂതാനാം സ്വസ്വകാലജം || 9 ||

സങ്കൽപായാശ്ച സങ്കൽപഃ കാമഃ സങ്കൽപജഃ സ്യുതഃ |

വസവോഷ്ടൗ വസോഃ പുത്രാസ്തേഷാം നാമാനി മേ ശൃണു || 10 ||

ഭ്രോണഃ പ്രാണോ ധ്രുവോർഭക്യോഗ്നിർഭോഷോ വസുർവിഭാവസുഃ |

ഭ്രോണസ്യാഭിമതേഃ പത്യാ ഹർഷശോകഭയാദയഃ || 11 ||

പ്രാണസ്യോർജസ്വതീ ഭാർയാ സഹ ആയുഃ പുരോജവഃ |

ധ്രുവസ്യ ഭാർയാ ധരണിരസൂത വിവിധാഃ പുരഃ || 12 ||

അർകസ്യ വാസനാ ഭാർയാ പുത്രാസ്തർഷാദയഃ സ്യുതാഃ |

അഗ്നേർഭാർയാ വസോർധാരാ പുത്രാ ദ്രവിണകാദയഃ || 13 ||

സ്തന്ദശ്ച കൃത്തികാപുത്രോ യേ വിശാഖാദയസ്തതഃ |

ഭോഷസ്യ ശർവരീപുത്രഃ ശിശുമാരോ ഹരേഃ കലാ || 14 ||

വസോരാംഗിരസീ പുത്രോ വിശ്വകർമ്മാ കൃതീപതിഃ |

തതോ മനുശ്ചാക്ഷുഷോഭ്യഭൂദ് വിശ്വേ സാധ്യാ മനോഃ സുതാഃ || 15 ||

വിഭാവസോരസൂതോഷാ വ്യുഷ്ടം രോചിഷമാതപം |

പഞ്ചയാമോഥ ഭൂതാനി യേന ജാഗ്രതി കർമ്മസു || 16 ||

സരൂപാസൂത ഭൂതസ്യ ഭാർയാ രുദ്രാംശ്ച കോടിശഃ |

രൈവതോജ്ഞോ ഭവോ ഭീമോ വാമ ഉഗ്രോ വൃഷാകപിഃ || 17 ||

അജൈകപാദഹിർബുധ്ന്യോ ബഹുരുപോ മഹാനിതി |

രുദ്രസ്യ പാർഷദാശ്ചാന്ധ്രേ ഘോരാഃ ഭൂതവിനായകാഃ || 18 ||

പ്രജാപതേരംഗിരസഃ സ്വധാ പത്നീ പിതൃനമ |
അഥർവാംഗിരസം വേദം പുത്രത്വേ ചാകരോത് സതീ || 19 ||

കൃശാശ്വോർചിഷി ഭാർയായാം ധൂമ്രകേശമജീജനത് |
ധിഷണായാം വേദശിരോ ദേവലം വയുനം മനും || 20 ||

താർക്ഷ്യസ്യ വിനതാ കന്ദ്രുഃ പതംഗീ യാമിനീതി ച |
പതംഗ്യസ്മുത പതഗാൻ യാമിനീ ശലഭാനമ || 21 ||

സുപർണാസ്മുത ഗരുഡം സാക്ഷാദ് യജ്ഞൈശവാഹനം |
സൂര്യസ്മുതമനുരും ച കന്ദ്രൂർനാഗാനനേകശഃ || 22 ||

കൃത്തികാദീനി നക്ഷത്രാണീന്ദോഃ പത്വസ്തു ഭാരത |
ദക്ഷശാപാത്സോഽനപത്വസ്താസു യക്ഷഗ്രഹാർദിതഃ || 23 ||

പുനഃ പ്രസാദ്യ തം സോമഃ കലാ ലേഭേ ക്ഷയേ ദിതാഃ |
ശൂൺവ നാമാനി ലോകാനാം മാതൃണാം ശങ്കരാണി ച || 24 ||

അഥ കശ്യപപത്നീനാം യത്പ്രസൂതമിദം ജഗത് |
അദിതിർദിതിർദനുഃ കാഷ്ഠാ അരിഷ്ടാ സുരസാ ഇലാ || 25 ||

മുനിഃ ക്രോധവശാ താമ്രാ സുരഭിഃ സരമാ തിമിഃ |
തിമേർയാദോഗണാ ആസൻ ശ്യാപദാഃ സരമാസുതാഃ || 26 ||

സുരഭേർമഹിഷാ ഗാവോ യേ ചാൻയേ ദ്വിശഫാ നൃപ |
താമ്രായാഃ ശ്യേനഗൃധ്യാദ്യാ മൂനേരപ്ലരസാം ഗണാഃ || 27 ||

ദന്ദശൂകാദയഃ സർപാ രാജൻ ക്രോധവശാത്മജാഃ |
ഇലായാ ഭൂരുഹാഃ സർവേ യാതുധാനാശ്ച സൗരസാഃ || 28 ||

അരിഷ്ടായാശ്ച ഗന്ധർവാഃ കാഷ്ഠായാ ദ്വിശഫേതരാഃ |
സുതാ ദനോരേകഷഷ്ടീന്ദോഷാം പ്രാധാനികാംശ്രുണു || 29 ||

ദ്വിമൂർധാ ശംബരോദ്വിഷോ ഹയഗ്രീവോ വിഭാവസുഃ |
അയോമുഖഃ ശങ്കുശിരാഃ സ്വർഭാനുഃ കപിലോർഭുണഃ || 30 ||

പുലോമാ വൃഷപർവാ ച ഏകചക്രോന്മുതാപനഃ |
ധൂമ്രകേശോ വിരുപാക്ഷോ വിപ്രചിത്തിശ്ച ദുർജയഃ || 31 ||

സ്വർഭാനോഃ സുപ്രഭാം കന്യാമുവാഹ നമുചിഃ കില |
വൃഷപർവണസ്തു ശർമിഷാം യയാതിർനാഹുഷോ ബലീ || 32 ||

വൈശ്യാനരസുതാ യാശ്ച ചതസ്രശ്ചാരുദർശനാഃ |
ഉപദാനവീ ഹയശിരാ പുലോമാ കാലകാ തമാ || 33 ||

ഉപദാനവീം ഹിരൺയാക്ഷഃ ക്രതുർഹയശിരാം നൃപ |
പുലോമാം കാലകാം ച ദ്വേ വൈശ്യാനരസുതേ തു കഃ || 34 ||

ഉപയേമേഥ ഭഗവാൻ കശ്യപോ ബ്രഹ്മചോദിതഃ |
പൗലോമാഃ കാലകേയാശ്ച ദാനവാ യുദ്ധശാലിനഃ || 35 ||

തയോഃ ഷഷ്ടിസഹസ്രാണി യജ്ഞഘ്നാംസ്തേ പിതൃഃ പിതാ |
ജഘാന സ്വർഗതോ രാജനേക ഇന്ദ്രപ്രിയങ്കരഃ || 36 ||

വിപ്രചിത്തിഃ സിംഹികായാം ശതം ചൈകമജീജനത് |
രാഹുജ്യേഷും കേതുശതം ഗ്രഹത്വം യ ഉപാഗതഃ || 37 ||

അമാതഃ ശ്രൂയതാം വംശോ യോദ്വിദിതേരനുപൂർവശഃ |
യത്ര നാരായണോ ദേവഃ സ്വാംശേനാവാതരദ്വിഭുഃ || 38 ||

വിവസ്യാനർയമാ പുഷാ ത്വഷാഥ സവിതാ ഭഗഃ |
ധാതാ വിധാതാ വരുണോ മിത്രഃ ശക്ര ഉരുക്രമഃ || 39 ||

വിവസ്വതഃ ശ്രാദ്ധദേവം സംജ്ഞാസ്മയത വൈ മനും |
 മിഥുനം ച മഹാഭാഗാ യമം ദേവം യമീം തഥാ |
 സൈവ ഭൂത്യാഥ വധവാ നാസത്യൗ സുഷുവേ ഭൂവി || 40 ||

ഛായാ ശന്നൈശ്ചരം ലേഭേ സാവർണിം ച മനും തതഃ |
 കന്യാം ച തപതീം യാ വൈ വദ്വേ സംവരണം പതിം || 41 ||

അർയമ്നോ മാത്യകാ പത്നീ തയോശ്ചർഷണയഃ സുതാഃ |
 യത്ര വൈ മാനുഷീ ജാതിർബ്രഹ്മണാ ചോപകൽപിതാ || 42 ||

പുഷാനപത്യഃ പിഷാദോ ഭഗദന്തോഭവത്പുരാ |
 യോസൗ ദക്ഷായ കുപിതം ജഹാസ വിവൃതദിജഃ || 43 ||

ത്വഷ്ഠർദൈത്യാനുജാ ഭാർയാ രചനാ നാമ കന്യകാ |
 സന്നിവേശസ്തയോർജ്ജ്ഞേത വിശ്വരൂപശ്ച വീര്യവാൻ || 44 ||

തം വവ്രിരേ സുരഗണാ സ്വസ്രീയം ദ്വിഷതാമപി |
 വിമതേന പരിത്യക്താ ഗുരുണാസ്ത്വിംഗിരസേന യത് || 45 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
 ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ ഷഷ്ഠോദ്യായഃ ||